

ГО «ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ»

Тренінг «Чи має право громадська організація/спілка отримувати та надавати благодійну допомогу?», організований ГО «Ти потрібен Україні»

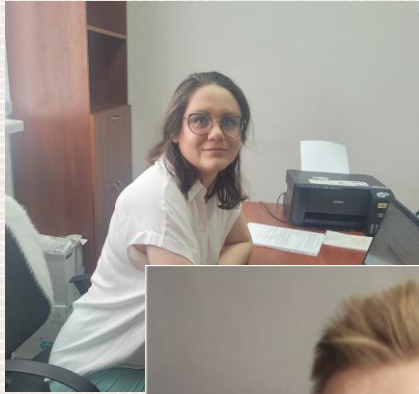
Дата проведення: 05.02.2026 року

Тренери:

Віршовкіна Лілія - юристка, тренерка, експертка з юридичного/податкового/бухгалтерського супроводу статутної діяльності неприбуткових організацій та волонтерської діяльності

ХТО МИ ТАКІ?

**Вірвківна
Лілія**



**Черняченко
Дмитро**



**Откаленко
Олена**



**Валієв
Валерій**



Ми команда юристів та бухгалтерів, які допомагають розібратись зі питаннями юридичної складової, бухгалтерського обліку, кадрового діловодства, податкового права, охорони праці, військового обліку у статутній діяльності неприбуткових організацій та з питань волонтерської діяльності

Принципи нашої роботи:

- 1 - фаховість,
- 2 - комплексне бачення,
- 3 - практичний досвід,
- 4 - чесність,
- 5 – відповідальність



З ЧИМ ДО НАС МОЖНА ЗВЕРНУТИСЬ?

БЕЗОПЛАТНІ МОЖЛИВОСТІ:

Правовий інкубатор 2024 року -

https://www.uny.org.ua/pi_2024

Правовий інкубатор 2025 року -

https://www.uny.org.ua/pi_2025

Це наші ресурси

<https://www.uny.org.ua>

https://t.me/lawyer_for_NGOs

https://www.youtube.com/@NGO_UNY

https://www.instagram.com/ngo_ukraine_needs_you

<https://www.facebook.com/ngouny>

ПЛАТНІ МОЖЛИВОСТІ

Правовий інкубатор 2026 року

Детальна інформація за посиланням

https://www.uny.org.ua/pi_2026/

[Гугл форма для запису](#)

Курс "Правовий інкубатор "The lawyer for NGOs" 2026 року складається з 4 блоків:

- 1) Курс для керівників неприбуткових організацій,
- 2) Курс для бухгалтерів неприбуткових організацій,
- 3) Курс для юристів неприбуткових організацій,
- 4) Курс для кадровиків неприбуткових організацій.

Кожен блок – це 10 тренінгів (презентації) по 30 хв та 10 менторства (запитання – відповіді) по 30 хв.

Початок курсу з 01.03.2026 року.

"Курс для бухгалтерів неприбуткових організацій"

- ✓ 1. Підходи до ведення бухгалтерського обліку. Особливості неприбуткових організацій під час обранні підходу. Фінансова звітність.
- ✓ 2. Форми бухгалтерського обліку. Регистри бухгалтерського обліку. Авторизовані програми ведення бухгалтерського обліку.
- ✓ 3. Первинні документи та документи, які не є первинними документами. Зберігання та знищення первинних документів
- ✓ 4. Робочий план рахунків. Спрощений та загальний план рахунків. Особливості окремих рахунків.
- ✓ 5. Інвентаризація. Пакет документів, який складається під час інвентаризації.
- ✓ 6. Амортизація. Фінансова звітність.
- ✓ 7. Курсові різниці в розумінні бухгалтерського обліку. Фінансова звітність.
- ✓ 8. Адміністративні витрати. Особливості неприбуткових організацій під час визначення адміністративних витрат. Прямі та непрямі витрати у розумінні донорів.
- ✓ 9. Списання майна. Особливості списання під час неперсоніфікованої роздачі допомоги.
- ✓ 10. Касові операції. Готівка. Реєстратор розрахункових операцій/програмний реєстратор розрахункових операцій.

ДОДАТКОВИЙ ТРЕНІНГ: Як бухгалтер неприбуткової організації може використовувати у своїй діяльності [YouControl](#)

Індивідуальні питання та кейси –платні послуги.

ngo.ukraine.needs.you@gmail.com

**Тренінг «Чи має право громадська організація/спілка отримувати та надаати благодійну допомогу?»
складається з наступних складових:**

1. Чи має право громадська організація/спілка отримувати благодійну допомогу?

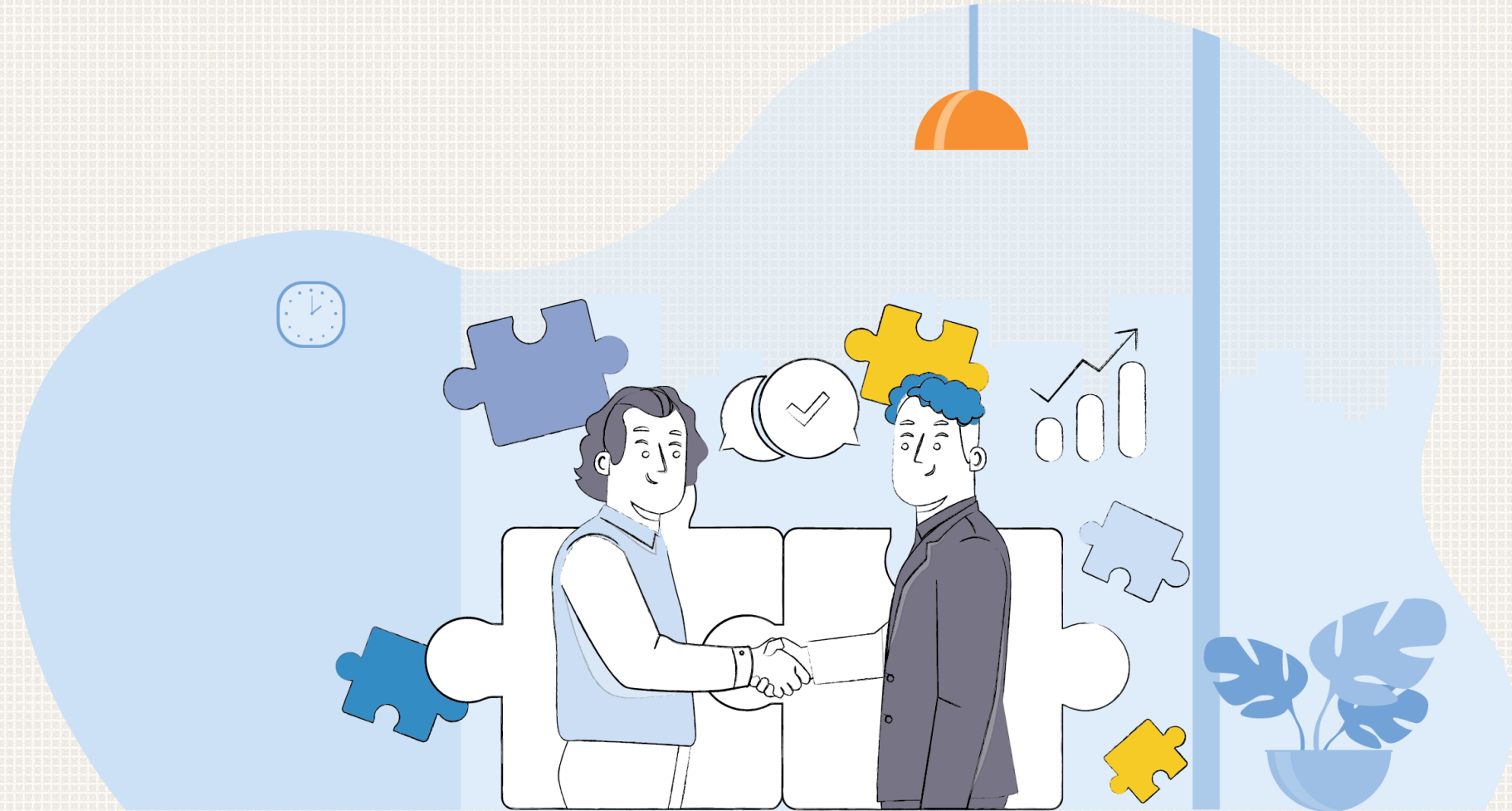
- 1.1. Бенефіціари благодійної допомоги.
- 1.2. Пожертва. Види пожертв.
- 1.3. Грант. Види грантів.
- 1.4. Цільові та нецільові надходження.

2. Чи має право громадська організація/спілка надавати благодійну допомогу?

- 2.1. Благодійники.
- 2.2. Право чи обов'язок.
- 2.3. Пільгові умови громадських організацій/спілок щодо оподаткування ПДВ.
- 2.4. Різниця між благодійною допомогою та безповоротною фінансовою допомогою.



ЧИ Є ЗАПИТАННЯ???



ЧИ МАЄ ПРАВО ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ/СПІЛКИ ОТРИМУВАТИ БЛАГОДІЙНУ ДОПОМОГУ?

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

1) бенефіціар - набувач благодійної допомоги (фізична особа, неприбуткова організація або територіальна громада), що одержує допомогу від одного чи кількох благодійників для досягнення цілей, визначених цим Законом.

Бенефіціарами благодійних організацій можуть бути також будь-які юридичні особи, що одержують допомогу для досягнення цілей, визначених цим Законом;

Громадська організація/спілка має право бути бенефіціаром благодійної допомоги, тобто отримувати благодійну допомогу:

- 1. Від благодійних організацій** – за умови досягнення цілей, визначених ЗУ «Про благодійну діяльність та благодійні організації»
- 2. Від інших юридичних та фізичних осіб** – за умови наявності статусу у цієї громадської організації/спілки неприбутковості

Право отримувати благодійну допомогу має бути закріплено у статуті конкретної громадської організації /спілки



ЗАКОН УКРАЇНИ

Про громадські об'єднання

Стаття 24. Власність громадського об'єднання

1. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи для виконання своєї статутної мети (цілей) має право володіти, користуватися і розпоряджатися коштами та іншим майном, яке відповідно до закону передане такому громадському об'єднанню його членами (учасниками) або державою, набуте як членські внески, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, набуте в результаті підприємницької діяльності такого об'єднання, підприємницької діяльності створених ним юридичних осіб (товариств, підприємств), а також майном, придбаним за рахунок власних коштів, тимчасово наданим у користування (крім розпорядження) чи на інших підставах, не заборонених законом.

ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 729. Пожертва

1. Пожертвою є дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема грошей та цінних паперів, особам, встановленим частиною першою статті 720 цього Кодексу, для досягнення ними певної, наперед обумовленої мети.
2. Договір про пожертву є укладеним з моменту прийняття пожертви.
3. До договору про пожертву застосовуються положення про договір дарування, якщо інше не встановлено законом.

Громадські організації та спілки мають право отримувати «пожертви»

Вони можуть бути як благодійними, так і такими, що не відносяться до благодійної допомоги.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

Стаття 6. Благодійна пожертва. Благодійний грант

1. Благодійною пожертвою визнається безоплатна передача благодійником коштів, іншого майна, майнових прав у власність бенефіціарів для досягнення певних, наперед обумовлених цілей благодійної діяльності, відповідно до цього Закону.

«Пожертва» у розумінні ЦКУ – дарування для досягнення мети, але без вказівки якої саме.

«Пожертва» у розумінні ЗУ «Про благодійну діяльність та благодійні організації» – для досягнення цілей благодійної діяльності.

Саме дарувальник визначає мету/цілі, тобто визначає чи це благодійна допомога чи ні.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

Стаття 3. Цілі та сфери благодійної діяльності

1. Цілями благодійної діяльності є надання допомоги для сприяння законним інтересам бенефіціарів у сферах благодійної діяльності, визначених цим Законом, а також розвиток і підтримка цих сфер у суспільних інтересах.

Особа, яка надає пожертву громадській організації/спілці має визначити, чи підпадають її цілі до вимог цілей благодійної діяльності.

Залежно від цього формувати для себе розуміння, чи це благодійна допомога/пожертва, чи це пожертва у розумінні ЦКУ, яка на більш широку мету.

У більшості випадки – громадські організації/спілці отримують саме благодійні пожертви.

2. Сферами благодійної діяльності є:

- 1) освіта;
- 2) охорона здоров'я;
- 3) екологія, охорона довкілля та захист тварин;
- 4) запобігання природним і техногенним катастрофам та ліквідація їх наслідків, допомога постраждалим внаслідок катастроф, збройних конфліктів і нещасних випадків, а також біженцям та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- 5) опіка і піклування, законне представництво та правова допомога;
- 6) соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальні послуги і подолання бідності;
- 7) культура та мистецтво, охорона культурної спадщини;
- 8) наука і наукові дослідження;
- 9) спорт і фізична культура;
- 10) права людини і громадянина та основоположні свободи;
- 11) розвиток територіальних громад;
- 12) розвиток міжнародної співпраці України;
- 13) стимулювання економічного росту і розвитку економіки України та її окремих регіонів та підвищення конкурентоспроможності України;
- 14) сприяння здійсненню державних, регіональних, місцевих та міжнародних програм, спрямованих на поліпшення соціально-економічного становища в Україні;
- 15) сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності країни, захисту населення у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного стану.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

Стаття 6. Благодійна пожертва. Благодійний грант

2. Благодійним грантом визнається цільова допомога у формі валютних цінностей, яка має бути використана бенефіціаром протягом строку, визначеного благодійником.

Суми валютних цінностей благодійного гранту, цільове використання яких не відбулося протягом строку, визначеного благодійником, підлягають поверненню благодійнику як поворотна фінансова допомога.

До благодійних грантів застосовуються положення про благодійні пожертви, якщо інше не визначено законом.



ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

14.1.277¹. бюджетний грант - цільова допомога у вигляді коштів або майна, що надаються на безоплатній і безповоротній основі за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги для реалізації проекту або програми у сферах культури, туризму та у секторі креативних індустрій, спорту та інших гуманітарних сферах у порядку, встановленому законом. Перелік надавачів бюджетних грантів визначає Кабінет Міністрів України;

Благодійні гранти = благодійна пожертва = благодійна допомога.

Але не всі «гранти» є «благодійними». Наприклад, гранти від органів держави та органів місцевого самоврядування не є благодійними грантами, а відповідно благодійною допомогою, бо відносяться до так званих «бюджетних грантів».

У Податковому кодексі України згадується лише «бюджетні гранти» та «гранти (субгрантів), наданих відповідно до програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні»

«Благодійні гранти» згадують у ПКУ опосередковано, як «благодійна допомога».

ЧИ МОЖЕ БУТИ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ/СПІЛКИ ОТРИМАНА НЕЮ БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА ВВАЖАТИСЬ «НЕЦІЛЬОВИМИ НАДХОДЖЕННЯ»?

Є два підходи у бухгалтерії:

- 1) Підхід 1. Усі надходження неприбуткової організації – це цільове фінансування. ✓
- 2) Підхід 2. Цільовим фінансуванням є лише ті надходження, які передбачені на конкретні цілі. Так, деякі організації виділяють підприємницьку/господарську діяльність як нецільову. ✗

133.4.2. Доходи (прибутки) неприбуткової організації використовуються **виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.**

Доходи неприбуткових релігійних організацій використовуються також для здійснення неприбуткової (добродійної) діяльності, передбаченої законом для релігійних організацій, у тому числі надання гуманітарної допомоги, здійснення благодійної діяльності, милосердя.

Офіційно про податки», 2018, № 4, с. 34

було відзначено, що, зважаючи на **специфіку діяльності неприбуткових організацій, доцільно визнавати всі надходження неприбуткових організацій цільовим фінансуванням і цільовими надходженнями, включаючи орендні платежі, відсотки, отримані за депозитами, курсові різниці.**

ЧИ Є ЗАПИТАННЯ???



ЧИ МАЄ ПРАВО ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ/СПІЛКИ НАДАВАТИ БЛАГОДІЙНУ ДОПОМОГУ?

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

Стаття 4. Суб'єкти благодійної діяльності

1. Суб'єктами благодійної діяльності є благодійні організації, які утворені та діють відповідно до цього Закону, а також інші благодійники та бенефіціари.

5) благодійник - дієздатна фізична особа або юридична особа приватного права (у тому числі благодійна організація), яка добровільно здійснює один чи декілька видів благодійної діяльності;

2) благодійна діяльність - добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара;

Громадська організація/організація=юридична особа приватного права

Значить вона має право бути благодійником, тобто надавати комусь благодійну допомогу

ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 81. Види юридичних осіб

1. Юридична особа може бути створена шляхом об'єднання осіб та (або) майна.

2. Юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб **приватного** права та юридичних осіб публічного права.

Юридична особа **приватного** права створюється на підставі установчих документів відповідно до [статті 87](#) цього Кодексу. Юридична особа **приватного** права може створюватися та діяти на підставі модельного статуту в порядку, визначеному законом.

{Абзац другий частини другої статті 81 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3262-VI від 21.04.2011](#)}

Юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування.

3. Цим Кодексом встановлюються порядок створення, організаційно-правові форми, правовий статус юридичних осіб **приватного** права.

Порядок утворення та правовий статус юридичних осіб публічного права встановлюються [Конституцією України](#) та законом.

ПРАВО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про громадські об'єднання

Для благодійних організацій здійснення благодійної діяльності/надання благодійної допомоги – основна мета, яке має бути закріплено у статуті

Для громадських організацій/спілок – це право, яке може бути вказано у статуті за бажанням самої організації/спілки

На сьогодні громадські організації/спілки у більшості випадки користуються цим правом.

1. Громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.



3) благодійна організація - юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених цим Законом, як основну мету її діяльності;

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про благодійну діяльність та благодійні організації

ОБОВ'ЯЗОК

ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

72. Тимчасово, на період, що закінчується останнім числом місяця, в якому завершується дія карантину, що запроваджений Кабінетом Міністрів України у порядку, встановленому законом, на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), операції, передбачені пунктом 71 цього підрозділу та/або підпунктом 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 цього Кодексу, що здійснені **громадськими об'єднаннями** та/або благодійними організаціями, не включаються такими **громадськими об'єднаннями** або благодійними організаціями при обрахунку загальної суми, визначеної статтею 181 цього Кодексу.

Норми цього пункту застосовуються до операцій, здійснених починаючи з 17 березня 2020 року.

69.12. Операції, передбачені підпунктом 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 цього Кодексу, що здійснені протягом періоду дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, **громадськими об'єднаннями** та/або благодійними організаціями, не включаються такими **громадськими об'єднаннями** або благодійними організаціями при визначенні загальної суми для обов'язкової реєстрації платником податком на додану вартість відповідно до статті 181 цього Кодексу.

Якби громадські організації/спілки не мали б право отримувати та надавати благодійну допомогу, то жодних пільгових умов вони не змогли отримати.

ПКУ чітко вказує, що громадські організації/спілки мають право отримувати та надавати благодійну допомогу, і при цьому мають пільгові умови (не враховувати цю суму для підрахунку ліміту для реєстрації платником ПДВ)

Стаття 197. Операції, звільнені від оподаткування

197.1. Звільняються від оподаткування операції з:

197.1.15. надання благодійної допомоги, зокрема безоплатне постачання товарів/послуг благодійним організаціям, утвореним і зареєстрованим відповідно до законодавства, а також надання такої допомоги благодійними організаціями набувачам (суб'єктам) благодійної допомоги відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації.

{Абзац перший підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5073-VI від 05.07.2012}

Під безоплатним постачанням слід розуміти постачання товарів/послуг благодійним організаціям та набувачам благодійної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації. У разі недотримання умов, визначених цим підпунктом, такі операції оподатковуються на загальних підставах.

РІЗНИЦЯ МІЖ «БЛАГОДІЙНОЮ ДОПОМОГОЮ» ТА «БЕЗПОВОРотноЮ ФІНАНСОВОЮ ДОПОМОГОЮ»

14.1.257. фінансова допомога - фінансова допомога, надана на **безповоротної** або поворотній основі.

Безповоротно фінансова допомога - це:

сума коштів, передана платнику податків **згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів;**

РОЗДІЛ IV. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Стаття 164. База оподаткування

164.1. Базою оподаткування є загальний оподатковуваний дохід, з урахуванням особливостей, визначених цим розділом.

164.2. До загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включаються:

164.2.17. дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених [статтею 165](#) цього Кодексу) у вигляді:

г) суми **безповоротної** фінансової допомоги (крім суми процентів умовно нарахованих на таку допомогу);

126	Дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених статтею 165 розділу IV Кодексу) (підпункт 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Кодексу)	Додаткове благо	01.01.2011
-----	---	-----------------	------------

Ознака доходу «126» вказується у місячному звіті + оподатковується

Податковий кодекс України розмежує «благодійну допомогу» та «безповоротну фінансову допомогу». Надаючи тільки благодійній допомозі пільгових умов щодо оподаткування на доходи фіз.осіб.

Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу

165.1. До загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включаються такі доходи:

165.1.54. сума (вартість) благодійної допомоги:



170.7. Оподаткування благодійної допомоги.

Є різні ознаки доходу, залежно від виду благодійної допомоги. У деяких випадках оподатковується.

ЧИ Є ЗАПИТАННЯ???



Контакти

*ДО НОВИХ ЗУСТРІЧЕЙ!
ЧЕКАЄМО ВАС НА ПРАВОВОМУ ІНКУБАТОРІ 2026 РОКУ!*



www.uny.org.ua



www.youtube.com/@NGO_UNY



https://t.me/lawyer_for_NGOs



www.facebook.com/ngouny



ngo.ukraine.needs.you@gmail.com



office@uny.org.ua



+380950007370

